

Természetvédelmi prioritások és célkitűzések

Órség HUON20018 (44177 ha)

Prioritás (SDF 4.2 Quality and Importance):

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

Élőhelyek: (magyar név, kód):

* Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei 6440

Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae) 6410

* Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis) 6510

Hegyi kaszálórétek 6520

Tőzegmohás lápok és ingólápok 7140

Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum) 9130

* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal 91G0

Fajok: (magyar név, tudományos név)

Nagy hőscincér (Cerambyx cerdo)

Sötét hangyaboglárka (Maculinea nausithous)

Vérfű-hangyaboglárka (Maculinea teleius)

Lápi tarkalepke (Euphydryas aurinia)

Erdei szitakötő (Ophiogomphus cecilia)

Dunai ingola (Eudontomyzon mariae)

Halványfoltú küllő (Gobio albipinnatus)

Magyar bucó (Zingel zingel)

Német bucó (Zingel streber)

Selymes durbincs (Gymnocephalus schraetzer)

Homoki küllő (Gobio kessleri)

Alpesi tarajosgöte (Triturus carnifex)

Sárgahasú unka (Bombina variegata)

Közönséges denevér (Myotis myotis)

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzések:

- **A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.**

- Az Őrség ékszereit jelentő, értékes, – éghajlatváltozásra érzékeny – **tőzegmohás lápok és ingólápok**, valamint a hozzájuk kapcsolódó élővilág természetvédelmi helyzetének javítása, e reliktum területek helyreállításával.
- Az Őrségi **szubmontán bükkös társulások** kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, valamint természetességük javítása.
- Az Őrség jellegzetes tájszerkezetének fontos elemét adó **mocsárrétek, dombvidéki és hegyi kaszálórétek** kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyenként helyreállítása.

Specifikus célok:

- A **tőzegmohás lápok és ingólápok** tekintetében a gyomok, fák és cserjék szükség szerinti folyamatos visszaszorítása. Szükség esetén vad elleni kerítés (pl. Ördög-tó, Vadkacsás-tó, Grajka, Orfalu belterület) létesítése, eseti kézi kaszálás (az állapotnak megfelelően), és folyamatos monitorozás. A lápokat övező akácok (Szóce) átalakítása őshonos fafajú állománnyá (nitrogénbemosódás elkerülésére). A szegélyekben, és géppel kaszálhatatlan kis területű részein kézi kaszálással az aranyvessző (*Solidago* spp.) kiirtása. A lápokat érintő vízrendezések során a legfontosabb a térségük vízháztartásának javítása.
- Az Őrség **szubmontán bükköseinek** kezelésében a szálalás, a szálalóvágás és a legalább 20-30 évre elhúzott felújítóvágás alkalmazandó a nagy kiterjedésű és zavartalan zárt erdőtömböket igénylő – általában ritka – állatfajok ökológiai igényeinek biztosítására és a természetes bükkösök fejlődésének vizsgálatára. Felsőszölnökön a Hármashatár fokozottan védett tömbjében, az 1-4 erdőtagokra kiterjedően egy kizárólag természetes erdődinamikai folyamatok által uralt és fenntartott (~200 ha-os) erdő-tömb kialakítása. Ezen erdőtagok átsorolása faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba.
- A jelölő erdőállományokban a holtfa mennyiségének 15-20 m³/ha-ra való növelése. Az elegyfajok egyedeinek (gyertyán, hegyi juhar, hársak, cseresznye) és az erdőszegélynek a kímélete az erdőhasználatok során. A vadlétszám természetes vadeltartóképeség üzemtervben rögzített szintjére történő csökkentése. Erdőszegélyek kímélete.
- A **gyertyános-tölgyes** erdőállományok korösszetételének javítása, folyamatos – a természetes, heterogén erdőképnek (fajösszetétel, elegyarány, szerkezet, korosztály) megfelelő – erdőborítás biztosítása az élőhely-típusoknak megfelelő termőhelyeken. A nagy kiterjedésű (>1-2 ha) fiatalosok, tarvágások és véghasználati területek kialakulásának megelőzése, a már meglévőknél természetes erdőképnek megfelelő erdők kialakítása. Az odvas fák, lábbon száradó és földön fekvő holtfa jelenleginél nagyobb mennyiségben történő biztosítása (megőrzése) a hozzá kötődő állatvilág, jelölőfajként kiemelten a **nagy hősincér** védelme érdekében.
- A **Rába** jó ökológiai állapotának biztosítása, a vízminőség javítása, a szennyezésének megakadályozása, a jelölő élőhelyek és a folyó élővilágának, kiemelten a halállományának, megőrzése érdekében. A természetes mederépítő és -bontó folyamatok biztosítása. A hosszirányú átjárhatóságának biztosítása. A duzzasztóművek jól működő hallépcsővel való ellátása, a meglévők működésének javítása.
- A Rába **holtágainak** megőrzése, fenntartása, lehetőség szerint rehabilitációja. A természetes úton létrejövő új holtágak megfelelő vízpótlásnak biztosítása a kialakulásuktól kezdve. A rekonstruált holtágak hasznosításánál a természetvédelmi szempontok érvényesítése.

- A **mocsárrétek, dombvidéki és hegyi kaszálórétek** kaszálással történő fenntartása, becserjésedett területek helyreállítása és újbóli kezelésbe vonása. A kaszálási időpont helyes megválasztása, 5-10% kaszátlanul hagyott menedékterület meghagyása. A kaszálás során legalább 10 cm-es tarlómagasság elérése. Az állományokban élő özön-növények eltávolítása, illetve a megtelepedésük megakadályozása.
- A **vérfű-hangyaboglárka** ismert populációinak élőhelyén mozaikos kaszálás alkalmazása (májusi vagy részben nyár végi), jelentős arányú menedék területek fennhagyásával. Inváziós fajok (főként magas aranyvessző) terjedésének megakadályozása. Megfelelő vízellátottság biztosítása, a vízelvezetés megszüntetése.
- A **közönséges denevér** koncentrált, hazai viszonylatban jelentős állományának fenntartása érdekében a denevérszálláshelyek védelme, a faj lakóhelyéül szolgáló épületek kapcsán a felmerült gondok megfelelő kezelése.
- A **sárgahasú unka** jelentős állományának fenntartása érdekében az erdészeti és mezőgazdasági vízrendezések során a faj ökológiai igényeinek prioritásként történő kezelése. Alkalmas helyeken további, a faj szaporodását elősegítő, állandó vizű mesterséges tókák létrehozása.